

Svědectví: 13. “Mami, proč je válka?” Jak Máša se třemi dětmi přežila a opustila Mariupol

Jsme naživu. 16. března jsme zázračně opustili Mariupol. S vašimi modlitbami.

Svědectví

“Mami, proč je válka?”

Koláž Andrij Kalistratenko, Ukrajinska pravda

Jak Máša se třemi dětmi přežila a opustila Mariupol

"Jsme naživu. 16. března jsme zázračně opustili Mariupol. S vašimi modlitbami. Dobrý muž Saša nás chránil. Sláva a děti šli sehnat jídlo do vesnice. Rozhodujeme se, jak se dostat do Záporoží. Věřím, že moje rodina žije. Kdo o nich něco víte, napište."

Takhle druhý den po odchodu z obleženého a Rusy zničeného Mariupolu dala 33letá stylistka Máša Adamová na Instagramu vědět, že je naživu. Uprchlí z města.

Její rodina strávila 24 dní války v sousedově bytě, bez plynu, elektřiny a vody a ve sklepě pro 40 lidí. Máša prakticky neopustila svůj dům, aby neriskovala svůj život.

Kdyby se jí něco stalo, její osmiměsíční syn Vladík, který je kojený, by prostě neměl co jíst.

Dne 16. března bez ohlášeného koridoru, na vlastní nebezpečí, se Mášina rodina rozhodla Mariupol opustit. A měli štěstí, že byli mezi těmi, kterým se to podařilo. Ona, její tři děti a její manžel přežili. Nyní hledají nové bydlení a příbuzné v naději, že jsou naživu.

Zde je svědectví Máši o životě a útěku z obleženého Mariupolu:

V Mariupolu žiji od narození, od roku 1987 je mi 33 let.

Tady jsem chodila do školky, školy, na univerzitu i do práce. Velmi miluji své město. Je to koktejl historie a průmyslu, symbióza všeho.

V posledních letech se to změnilo. Lidé se začali zajímat o historii Mariupolu, restaurovat staré dveře

a budovy, hledat zajímavé turistické trasy.

V centru města máme starou [vodárenskou věž](#), která byla právě zrekonstruována. Navzdory ocelárně, která otravuje atmosféru, je město zelené.

Máme moře, před válkou 2014 zde bylo mnoho rekreantů, pak šlo všechno do úpadku. Také moře za asistence ocelárny Metinvestu je postupně otravováno (*jen 9. února 2022 odhadla Státní inspekce [škody](#) z emisí Azovstalu, součásti skupiny Metinvest, v moři asi milion hřiven*).

Ale lidé přicházeli: do Mariupolu a do nejbližších osad – Melekino, na Belosaraj Spit. Na pobřeží je rezervace, velmi krásné místo s racky. Můžete si je přijít poslechnout.

Celé své dětství jsem strávila v městské zahradě Mariupol a parku “Plane”, ze kterého dnes nezbylo téměř nic. Dnes jsem viděla fotku, kousek fotky domu, kde jsem vyrůstala – nejsou tam okna.

Ale mám skvělou zprávu – máma a babička žijí! Jsou v suterénu. Babičce je 87 let, skoro nechodí, hodní lidé ji jednoduše snesli do sklepa. Jen nevím, jestli mají co pít a jíst. Hledám každou příležitost, jak je vyvézt z města.

O další babičce, která bydlí v centru, naproti [Činohernímu divadlu](#), nic nevím. Je jí 86 let, má byt v 5. patře a slabé srdce. Je to velmi bolestivé a velmi živé.

Pravidelně to se mnou třese. Ale dívám na sebe a vidím, že se držím velmi dobře – myslím, že je to díky dětem. Potřebuji mě. Není čas to vzdát.

První zvuky útoků se objevily 23. února (*na frontě bylo zhoršení bojů před ruskou invazí – UE*).

Děti jsme s manželem přestěhovali na druhou stranu bytu, z východu na západ, protože byly slyšet výbuchy. Ale jakmile jsme to udělali, výbuchy začaly na druhé straně – někdo se rozhodl zahájit palbu a pozdravit nás ve 4 hodiny ráno.

A 24. února mě probudil muž se slovy “V Kyjevě začalo ostřelování.” Ten den jsme měli jet navštívit naše přátele do města Irpiň u Kyjeva. Jízdenky na vlak jsme měli, ale rozhodla jsem se nejít.

V Mariupolu byla vlastně taková nálada, že se vše velmi rychle vyřeší. Je 21. století, no, lidé přece umí spolu mluvit!

Každý den jsme měli pocit: “No, asi ještě pár dní”, “No, musí z toho být nějaká cesta ven!”, “No, možná zelený koridor?”, “No, možná něco ...”. A toto napjaté očekávání, když se prodlouží... napne, jste jakoby v trychtýři.

Se začátkem války jsme se přestěhovali k sousedovi do druhého patra, protože páté patro bylo vysoké a nebezpečné. Náš dům je hned naproti porodnici, na kterou [byla svržena bomba](#).

Byl to nejhorší okamžik. Seděli jsme v kuchyni, děti popíjely u stolu čaj, který soused ohříval na ohni – nebyl plyn. Bokem v okně jsem uviděla záblesk světla a jediné, co jsem měla čas říct: “K zemi!” Na víc jsem neměla čas.

Výbuch nás všechny srazil na podlahu.

Vladík spadl, to je můj nejmladší syn, je mu 8 měsíců, spadl na něj Jaroslav a pak sousedka Viktorie. Okna vyletěla, ač byla polepená.

Vůbec mě nenapadlo, že by to mohl být letecký úder – předtím tam byli jen „Grady“ (*salvové raketometry*).

Své starší děti 7-8 let jsem na základě zkušeností z roku 2014 naučila, že v takových situacích je potřeba utéct do úkrytu – malé spíše u nosné zdi. Můj třetí syn, který byl v jiném pokoji, to udělal. Ležel obličejem na podlaze, objal si hlavu a otevřel ústa.

Jarik tam pak také vklouzl. Victoria běžela do koupelny. Zvedla jsem Vladíka do náruče v domnění, že mám čas ho dohnat.

Ale pak přistála druhá bomba a já jsem byla jednoduše odmrštěna na zeď.

Zachránilo nás to, že to bylo obložené sádkokartonem, jen jsme se praštili do hlavy. A celá rána dopadla na mé ruce – mám je dosud sedřené. Spadli jsme, nějak se doplázili do komory a tam čekali.

Do té doby jsme bydleli v sousedově bytě, ačkoliv tam nebylo světlo, plyn ani voda. A když okna vylétěla, přesunuli jsme se do sklepa. Celkem jsme tam bydleli asi týden.

Byly klidnější noci, ale to se nedá předvídat. Obvykle spíte, dojde k výbuchu a zdá se, jako by vám k uchu dali příšernou ránu.

Ale děti byly chytré – byly velmi statečné. I když teď mají spoustu otázek, na které nemám odpovědi: „Mami, proč je válka?“.

Ve sklepech nás bylo asi 40. Všichni, co se sešli, si pomáhali, stres řešili tím, že hráli dámu a šachy. Ve sklepech bylo vždy malé světýlko – někdo s baterkami, někdo se svíčkami.

Sousedka měla narozeniny, pak zpívala píseň Crocodile Gene “Blue Car”.

Měli jsme jídlo. Mám velkou rodinu, tři děti, takže jsem spořivý člověk. Jakmile to všechno začalo, muž a soused šli na trh a nakoupili spoustu jídla.

Po zhasnutí světla nám počasí velmi přálo – byl mráz, mnoho potravin se dalo uložit na balkón. Vařili jsme polévky, kaše, jedli cukroví.

Když přestal jít plyn, vařili jsme na ohni na ulici. Organizovali jsme takový... typ grilování. Gril jsme vyndali doma z trouby a vařili jsme na něm jídlo. Tohle vymyslel můj manžel.

Každý den v 6 – 7 hodin ráno, když končil zákaz vycházení, vyšli muži ven, zapálili oheň, ohřívali vodu a vařili, když byl klid. Jak zazněly výstřely – všichni utíkali ke vchodu, do krytu.

Postupem času se zdá, že si lidé zvyknou na všechno. Ozve se výbuch – “No, je to někde daleko.”

Mám kojence, a tak jsem si dala za cíl – nejít daleko od verandy. Když mě někde zasáhnou, kdo ho nakrmí? Proto jsem mrtvé neviděla. Viděla jsem ženu s obvazem, trosku, která přišla do našeho sklepa čekat na ostřelování.

Když začalo rabování ve městě (*začne se smát* – UE) ... Šli jsme za babičkou a viděli jsme různé páry bot, které se povalovaly poblíž centrálního obchodního domu. Lidé popadli všechno... Možná bylo takové nakupování způsob, jak se vypořádat se stresem?

Je to chvíle humoru, ale je to tak hysterické.

Vedle našeho domu byla cukrárna – šli jsme do ní, když došla voda. Už tam bylo otevřeno, někdo k nám přišel. Vzali jsme si nějaké sušenky – mimochodem, stále je jíme.

Co jsem si myslela ve sklepě? Až do konce jsem věřila, že vše bude v pořádku. Měla jsem vnitřní jistotu, že přežiju, přežijí moje děti. Mnozí se modlili. Nebyla jsem výjimkou, i když se nemohu nazývat věřící.

Ano, o dalších příbuzných teď nevím nic, ale věřím, že jsou naživu, že se mají dobře.

Neustále jsem přemýšlela, čím děti nakrmit, jakou činnost vymyslet, jak je rozptýlit. Děti totiž všechny nálady velmi rychle vstřebávají. Četli jsme s baterkou “Harryho Pottera” od Tuve Janssona o mumínských trollech.

Na evakuační “zelený koridor” jsme čekali dlouho.

Nebylo tam ale žádné spojení a o takovém koridoru se dalo dozvědět jen na pár místech, kde se dalo zachytit vysílání *Kyjev Star*. Oficiální noviny ne vždy dorazily. Bylo tam hodně nepravdivých zpráv.

Lidé se proto začali samovolně shromažďovat v kolonách. Odjeli jsme ráno 16. března autem našeho souseda – v kabině bylo 9 lidí a 2 domácí mazlíčci. Nebyl tam žádný oficiální evakuační koridor.

Šla jsem do svého bytu vyzvednout si věci a viděla jsem mnoho zničených domů. Jen jsem stála a dívala se. Nemohla jsem nic říct.

Omlouvám se, že jsem nevzala fotoalbum, mám pouze tři dětské fotky v rámečcích. A tak jsme sbírali naše věci. Jakmile to všechno začalo, všichni jsme sbírali věci do tašky – my svoje, naše děti svoje. Samozřejmě tam házeli hračky (*smích - UE*), ale trochu jsem je brzdila.

Z okna auta jsem viděla rozbitá okna, roztrhané troleje, rozervané střely. Zbytky bomb ležely tam, kde včera běhaly moje děti.

Dívala jsem se na město a připadala jsem si jako v Klubu rváčů Chucka Palanyuka. V tom filmu je okamžik, kdy pár stojí a sleduje kolaps města.

Bylo děsivé odjíždět bez koridoru. Ale když jsme potkali pár dalších aut, bylo to trochu jednodušší. Nechyběl ani malý odtahový vůz. Všichni jeli s bílými stužkami na autech, měli jsme ubrousky – oblékli si vše bílé, co bylo.

Nebyly tam žádné ruské kontrolní body, ale ti, co po nás odjeli už 17. března, říkali, že se tam objevily.

V osadě u Mariupolu, kde se právě nacházíme, už visí ruské vlajky. Ale je tu klid. To je naše zastávka – přemýšlíme, kam dál.

Když jsem ležela ve sklepě, často jsem si představovala okamžik, kdy opustím Mariupol a pak se vrátím. Přemýšlela jsem, jak se cítím. A nedokázala jsem si to představit. Okamžitě jsem se rozplakala.

27. února, čtvrtý den války, zveřejnila Máša na svém Instagramu fotku s kočárky na pozadí suterénu a sdílela báseň, kterou napsala v roce 2014, se slovy:

“Nikdy jsem si nemyslela, že tím budu muset projít znovu.”

Děsivé, když je válka

Dívá se z vašeho okna.

Slunce bylo včera

Na dlani mého dítěte.

Skočily na zed'

Jasně záblesky světla,

Ráno v posteli mlhy

Opět neodpoví.

Děsivé, když pípne

Věčné palindromy,

Vrtají ti dovnitř

Díry a katakomby.

A vydechneš den,

Těžké olovo.

Večer barví západ slunce

V krvavě šarlatové.

Ale přichází noc,

Zapalujeme svíčky,

Světlo tvé duše,

S vírou, že to bude lepší.

Olga Kirilenko, UE

[УКРАЇНСЬКА ПРАВДА](#)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)